

ตุ๊กแกป่าตะวันออก

Cyrtodactylus intermedius (Smith, 1917)

Eastern banded bow-fingered gecko

ตุ๊กแกป่าตะวันออก – *Cyrtodactylus intermedius* (Smith, 1917)

ลักษณะ มีขนาดตัวปานกลาง (จากปลายปากถึงรูก้น 85 มิลลิเมตร และหางยาว 100 มิลลิเมตร) ลำตัวยาวและหางยาว หัวแบนและค่อนข้างยาวแต่ส่วนหัวยังกว้างกว่าลำคอ ผิวหนังลำตัวมีเกล็ดค่อนข้างนุ่มปกคลุม เกล็ดทางด้านหน้าของหัวใหญ่กว่าเกล็ดทางด้านท้ายของหัว และเกล็ดบนหลังมีลักษณะเป็นตุ่ม เกล็ดใต้หางแถวเดียวที่อยู่ตรงกลางมีขนาดใหญ่ เพศผู้มีเกล็ดหน้าช่องเปิดรูก้นขนาดใหญ่ 10 เกล็ด และมีเกล็ดใหญ่ทางด้านท้ายช่องเปิดรูก้นอีก 10 – 12 เกล็ดที่มีลักษณะการเรียงตัวเป็นแถว 3 แถว

ลำตัวสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลเทาหรือสีน้ำตาลเหลือง บนหัวบริเวณท้ายทอยมีแถบกว้างสีเข้มขอบขาวพาดขวาง ตัวแถบเริ่มจากด้านท้ายตาทั้งสองข้างแล้วพาดโค้งมาทางด้านท้ายมาเชื่อมต่อกันบริเวณท้ายทอย บนหลังมีแถบกว้างสีเข้มขอบขาวพาดขวางอีก 4 แถบ หางมีแถบสีเข้มพาดขวางเป็นปล้อง 8 – 10 ปล้อง ด้านท้องสีขาวอมน้ำตาลจางและมีจุดละเอียดสีเข้มกระจาย ขาหน้าและขาหลังสีน้ำตาล นิ้วตีนสีเข้มกว่าขา

ขาหน้าและขาหลังค่อนข้างยาว นิ้วตีนเรียวยาว ส่วนปลายของนิ้วโค้ง บริเวณกึ่งกลางของนิ้วหักมุมลงทางด้านล่างแล้วหักมุมขึ้นอีกครั้ง ทำให้นิ้วตีนมีรูปร่างคล้ายกับเป็นตาขอ **การแพร่กระจาย** เวียดนาม กัมพูชา ในประเทศไทยพบทางภาคตะวันออกและบางส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่อยู่ต่อเนื่องกับภาคตะวันออก ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราชพบในป่าดิบแล้ง

พื้นที่อาศัย ค่อนข้างจำกัดแหล่งอาศัยในพื้นที่ของป่าดิบแล้ง หากินอยู่ตามพื้นล่างของป่าหรือบนต้นไม้ในระดับต่ำ

นิสัย หลบซ่อนตัวในเวลากลางวันอยู่ในโพรงหรือในซอกของต้นไม้หรือใต้ขอนไม้และออกหากินเวลากลางคืน หากินตามลำพังตัวเดียว อาจเดินหากินอยู่บนพื้นดิน แต่ส่วนใหญ่พบเกาะอยู่บนลำต้นของต้นไม้ในระดับต่ำในลักษณะที่หันหัวลงเพื่อมองหาเหยื่อที่อยู่บนพื้นดิน เมื่ออยู่บนพื้นดินและต้องการผ่านพื้นที่โดยเร็วจะใช้การวิ่งสลับกับการกระโดด มีพฤติกรรมปล่อยหางหลุดจากตัว ช่วงเวลาผสมพันธุ์และวางไข่ระหว่างเดือนตุลาคม-มกราคม โดยพบเพศเมียที่มีไข่ในเดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ ไข่มีจำนวน 2 ฟอง และพบลูกตุ๊กแกป่าในเดือนมกราคม

สถานภาพ เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมายกระทรวง พ.ศ. 2546 ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และไม่มีสถานภาพเพื่อการอนุรักษ์ตามเกณฑ์ของ Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning (2005) และตามเกณฑ์ของ IUCN (2008) ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราชมีประชากรค่อนข้างมาก เพราะพบทุกเดือนและบางครั้งพบมากถึง 15 ตัว